

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 101. Pax inter Lutheranos & Calvinistas incassum tentata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](#)

portenta, mentisque ac præconceptæ Sæc. XVII.
opinionis monstra. A. C. 1634.

§. CI.

*Pax inter Lutheranos & Calvinistas
incassum tentata.*

Nunquam Lutherani ardentius fidei unitatem, vel ut ajunt, fraternitatem aut saltem mutuam tolerantiam exoptabant, quam cum Cæsarem, certosque Principes Catholicos hoc tempore summis viribus eo intentos cernerent, ut fidem Apostolico Romana in Germaniam, omnesque Imperii Status, unde Protestantium armis expulsa erat, revocarent: Tum enim ad opprimendos Catholicos nil magis necessarium fore censebant Lutherani, quam ut non modo consilia & arma, sed potissimum Religionem, cuius diffimitudo animorum odia generat, cum Calvinistis sociarent. Enimvero non paucos non modo operis difficultas, sed propriæ etiam detegendæ ignominiae formido absterrebat; probe enim prospexerant, quod vel, non sine summo dedecore, fateri cogerentur, se necire, quinam sint fundamentales fidei sue articuli: vel quod cum præjudicio articulorum fundamentalium, seu veritatis Divinæ cum adversariis suis transi-

Sæc. XVII. transfigere deberent: nec difficultatem
A.C. 1634. submovebant axiomata illorum, qu

tanquam conciliandæ pacis fundamen-
tum posuere non modo mutuam tol-
erantiam, sed etiam quod quivis in
quavis Religione salutem æternam con-
sequi valeret, neque Lutherani a Calv-
inistis in fidei fundamentis dissiderent
si enim tam Lutherani quam Calvinisti
Præcones identidem ex pulpitis suis
clamant: Ecce! hic, non illic esse
Christum, & ex Divina admonitione
sine dispendio æternæ salutis cum hetero-
doxis quoad fidem & cultum non esse
conversandum &c. si etiam Calvinisti
absolutæ gratiæ defensores acerrimi Lo-
theranos & Arminianos gratiæ univer-
salis vindices damnant, hosque funda-
mentum fidei convellere propugnant,
eosque, ne inde confusio in Ecclesia or-
etur, nequidem ut fratres tolerant, que-
ratione unio sperari poterit, nisi una
pars a fidei suæ articulis discedat, vel
hos fuisse fidei articulos neget? Unde
haud mirum, quod non modo Parens

Vid. Supra Lipsienses, Carentonienses, pluresque
l. 198. §. 3. alii in hujus concordiæ negotio semper
pag. 379. consueto, id est, nullo successu la-
borarint. Nondum tamen spem abje-
cerat Joannes Duræus, natione Sco-
tus, secta Calvinianus, qui hoc item
anno Lipsiensis colloquii successu de-
ceptus,

*Vid. Sy-
nod. Dor-
drac. &
Collat. Hag.*

ceptus, aliquot Gallorum Prædican- Sæc. XVII.
tum, & Mortoni, Davenantii, & A. C. 1634.
Halli Anglorum Præsulum senten-
tias de pacis rationibus inter Pro-
testantes usurpandis, pluresque alios
libros de hoc argumento edidit, hoc
que anno Francosordiam ad Congrega-
tos ibi Ordines profectus, sua eis con-
filia exposuit, a quibus tamen nil nisi
vaga verba die decima quarta Februa-
rii in responsis retulit: Obstiterant quo-
que eidem ceteris vehementius Saxo-
nici Prædicantes, atque inter eos præ-
cipue Matthias Hoe Aulicus Decla-
mator, qui etiam Calvinistarum mo-
res & doctrinam nigro penicillo depin-
gens, luculenter demonstrare niteba-
tur, Calvinistas cum Arianis, & Tur-
cis convenire. Nec Duræo scripta plu-
rium Ecclesiarum judicia de concepta
hac pace palam protulisse prosuit, quo
minus eidem exprobraretur, quod tan-
quam privatus Præco absque vocatio-
ne hoc negotium fuscipere præsumeret,
priusque ac potius intestina Religio-
nis suæque Ecclesiæ dissidia & monstra
componere, quam exteris conciliare
studeret: Tandem vero Duræus a suis
quoque desertus, omnem concordiæ
spem abjecit, non alio laboris sui e-
molumento, nisi quod Orbi manife-
stum reddiderit, quod tam Calvinistæ
quam

Sæc. XVII. quam Lutherani in hanc usque diem
A. C. 1634. quid divina fide certo credant, & cre-
dere teneantur, ignorent: quocirca
tam servide omnibus tanquam primum
unionis fundamentum inculcabat, ut
præprimis in rebus fidei discordias tol-
lerent, quas tamen tolli in Ecclesiis us-
unquam posse dicebat, nisi prius funda-
talia a non fundamentalibus, si non u-
acte, saltem aliquo modo, tandem eviden-
ter distinguant.

§. CII.

*Explosa Calvinistarum jactantia à
Ecclesiæ Græcæ consensu ob
Cyrilli Lucaris Patri-
archæ confessionem.*

Sæger. hist. Eodem tempore, quo Calvinistæ suam
Eccl. l. 4. sectam Lutheranorum acceſſione
cap. 8. auguftiorem reddere, fruſtra adlabio-
Vid. ſupra rabant, de illius augmento ex publica
l. 190. §. 31. tom. 55. & fidei Confessione a Cyrillo Lucare Pa-
l. 196. §. 87. triarcha Constantinopolitano edita,
p. 637. t. 58. præcocci nimis tripudio gloriabantur.
Simon. de Præ ceteris autem hoc anno Thomas
Frid. Orient. Mortonus Dunelmensis Episcopus in
Eccl. contra sua ad Duræum epiftola ſat confidenter
Transf. Allatiuſ de hæc perscriperat: „Proponamus ob oculos noſtros, per Deum vos oro atque obte-
Eccl. Occid. & Orient. conf. stor, Eccleſiam græcam, quæ jam confor-
teri.